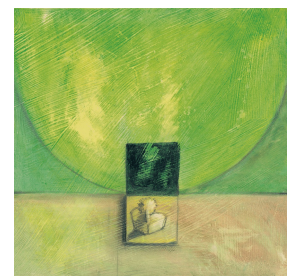

Implementatie van het opvoedingsproject in beeld in Don Bosco Hechtel

In Hechtel is een enthousiaste ploeg gangmakers de uitdaging aangegaan om 'het opvoedingsproject in beeld' op een creatieve manier in de school te gebruiken en dit zowel bij de leerkrachten als bij de leerlingen. Ook de sympathisanten van de salesiaanse gemeenschap in Hechtel konden kennismaken met het doek in een dankviering.

**samen
DON BOSCO
zijn plaats
geven**

Voor de leerkrachten:

Op de pedagogische studiedag van 1 december 2003 werd een uitgebreid bezinningsmoment (duur: 60') gewijd aan het doek 'het opvoedingsproject in beeld'. Hieronder vindt u een samenvattend verslag van Jos Claes hoe zij dit ingekleed hebben.

Het prikkelen van de nieuwsgierigheid...

1. Wat vooraf ging:

In de gang naar het leraarslokaal werd in de vier weken voorafgaand aan de studiedag een **voorwerp geplaatst met een vraagteken** erop en erbij het zgn. priesterhoedje.

Week 1: een deur die openstaat

Week 2: een herdersstok

Week 3: een rond tafeltje

Week 4: een kruisbeeld waarvan het bovenstuk afgezaagd was...

Verder was er geen commentaar.

2. Wat nog vooraf gebeurde door de gangmakers?

- Koen Lemmens, de auteur van het doek, contacteren.
- Enkele leerkrachten inlichten over de vraag die hen gesteld zou worden bij het begin van de studiedag.
bijv.: Hoe werk je mee op deze school aan 'opvoeding tot verantwoordelijkheid'?
- Op onze school zijn er zes teams bestaande uit leerkrachten van een bepaald leerjaar en enkele leden van het ondersteunend en opvoeden personeel. Elke gangmaker behoort tot een bepaald team. Elke gangmaker had het reflectiedoek (papieren versie) in vier strookjes geknipt (de vier opvoedingsdoelen) en gezocht welk strookje best past bij een collega van zijn team. Hij schreef dan ook de naam van die collega op de blanco-keerzijde van het strookje.
Op strookje 'verbondenheid' schreef hij bijvoorbeeld de naam van de vrouw uit het ondersteunend personeel die zich inzet voor het St.-Niklaasfeest voor de kinderen van het personeel. Op het strookje 'zingeving' de naam van de leerkracht die zich sterk inzet voor 'Leefsleutels'. Zo zorgde de gangmaker dat er voor ieder teamlid een strookje was. Het hoeft niet te verwonderen dat er in bepaalde teams meer strookjes 'verbondenheid' of 'verantwoordelijkheid' waren dan zingeving.
- Een collega werd aangezocht om zich voor te bereiden en te mijmeren met de figuur van Don Bosco over de opvoedingsdoelen en vooral na te denken hoe Don Bosco in zijn tijd deze opvoedingsdoelen probeerde vorm te geven.
Hij zou dit doen terwijl hij zit te verbeteren in de leraarskamer en naar de foto van Don Bosco opkijkt.
- De zaal schikken met o.a. een tafel uit de leraarskamer en de foto van Don Bosco uit de leraarskamer.
- Een gangmaker voorbereiden om geheel te leiden, te verbinden en het interview te leiden.

Het voorstellen via drie verschillende invalshoeken...

3. De uitvoering:

- 3.1. Op weg naar de zaal ontmoeten de leerkrachten nog eens de voorwerpen... deur, stok.... en ontvangen zij van een gangmaker een strookje van het reflectiedoek met daarop de naam van een collega uit het team waartoe zij behoren.
- 3.2. Bij het binnenkomen van de zaal:
 - o Het grote reflectiedoek is verlicht.
 - o De film van Don Bosco loopt... om wat sfeer te scheppen...
 - o De leraar 'in dialoog met Don Bosco' zit aan een tafel te verbeteren.

3.3. **Interview:**

Korte voorstelling van de **kunstenaar**
en korte voorstelling van het reflectiedoek door de kunstenaar.

3.4. Drie lezingen van het reflectiedoek – pijler na pijler

3.4.1. Een **artistieke spirituele lezing** door Koen Lemmens

3.4.2. Een **historische lezing** door leraar Firmin 'in dialoog met Don Bosco'
'Giovanni, hoe deed jij dat in jouw tijd...?'

De tekst hiervan is opgenomen in de dankviering voor de sympathisanten van de gemeenschap van Hechtel en kan je dus vinden op de site van het vormingscentrum (zie verderop)

3.4.3. Een **actuele lezing**: 'Hoe doe jij dat vandaag?' Leerkrachten getuigen...

- vrijheid: een leerkracht, die leerlingen persoonlijk begeleidt, getuigt hierover...
- verantwoordelijkheid: een leerkracht die de moni's van de speelplaatsanimatie opvolgt, vertelt. Een internaatsopvoeder vertelt over concrete momenten van opvoeding tot verantwoordelijkheid in het internaat...
- verbondenheid: een leerkracht stelt een klasactiviteit voor die de verbondenheid in de klas kon versterken (Zij ging met haar klas eten op de eeddagen van de school). Een andere leerkracht schetst de activiteiten van een werkgroepje dat de verbondenheid tussen leerkrachten wil bevorderen...
- zingeving: een leerkracht over de invulling van het pedagogisch pastoraal uur; een leerkracht over 'leefsleutels'.

Het positief elkaar bevestigen...

- 3.5. Iedereen wordt nu uitgenodigd om
 - a. op de keerzijde van het ontvangen strookje een **bemoedigend woord** te schrijven naar de collega wiens naam op dit strookje staat en om dit te laten aansluiten bij het betreffende opvoedingsdoel.
 - b. na deze schrijfsessie dit strookje in de teamdoos achter in de zaal te deponeren.
- 3.6. Een dankwoordje
- 3.7. En dan was er koffie...

Het zaadje verder laten groeien...

4. Nawerking:

- 4.1. Tijdens de middagpauze keken de gangmakers even de strookjes na. Was er voor iedereen een strookje? Zijn alle strookjes positief ingevuld? En drietal strookjes ontbraken en de gangmakers zorgden voor vervanging. Daarna worden de strookjes gekopieerd (voor latere nawerking).
- 4.2. In de loop van de namiddag kreeg iedere leerkracht het bemoedigend strookje over zichzelf samen met een St.-Niklaassnoepje in zijn/haar schuifje. Op het einde van de studiedag kon dit mee naar huis.
- 4.3. In de loop van de week komt het **kunstwerk in de leraarskamer** te hangen.
- 4.4. Bij het begin van het **kerstfeest: de powerpointpresentatie** over het reflectiedoek.
- 4.5. Tegen nieuwjaar ontvangen alle leerkrachten thuis het **kaartje** met het reflectiedoek en de wensen van de directeur.
- 4.6. In het derde trimester wil de gangmakersploeg de leerkrachten stimuleren om het **opvoedingsproject** nog eens ter hand te nemen en om dit op een speelse, aantrekkelijke manier te doen, werken zij hiervoor een **quiz** uit. Gedurende zes weken (tot eind mei) krijgen de collega's elke week twee nieuwe vragen. De quiz zou handelen over de levensschets van Don Bosco en over hoofdstuk 4 'Opvoedingsstijl en –methode'. Originele vragen en opdrachten (meerkeuze/ kruiswoordraadsel/rebus/droedel/...) zijn welkom bij hen!

Voor de leerlingen:

Er wordt gewerkt met het doek in het eerste, het derde en het zesde jaar:

- Eerste jaar: Wij geven Don Bosco een gelaat.
- Derde jaar: Fragmenten uit het leven van Don Bosco en actualisatie naar vandaag.
- Zesde jaar: Een vijfde tekening voor het doek.

1. Eerste jaar:

De leerlingen kijken vooraf in de godsdienstles naar de langspeelfilm over Don Bosco. Er wordt een lesuur voorzien om met hen rond het doek te werken. Eerst wordt de inhoud van de film terug opgeroepen door een aantal korte fragmenten uit de film af

te spelen. De leerlingen krijgen dan de opdracht om vanuit de film op zoek te gaan naar de betekenis van de symbolen op het doek. De 4 opvoedingsdoelen worden zo met hen besproken. Er wordt ook een sterk accent gelegd op het afgebeelde hoedje van Don Bosco en de uitdaging die in dit symbool steekt om **zelf aan Don Bosco een gelaat te geven**. Om dit symbolisch uit te drukken wordt de pasfoto van elke leerling van het eerste jaar op een uitvergrote tekening van Don Bosco's gelaat gekleefd (zij geven Don Bosco een gelaat). De tekening wordt tenslotte in de inkomhal van de eerste graad opgehangen samen met het doek over het opvoedingsproject.

2. Derde jaar:

De leerlingen maken in groepjes een werkje rond de figuur van Don Bosco. Hiervoor krijgen zij een afgebakende opdracht. Ze baseren zich daarbij onder meer op de biografie van Don Bosco geschreven door Teresio Bosco. De resultaten van deze **complementaire groepswerkjes** worden voorgesteld en gebundeld.

3. Zesde jaar:

Voor het werken met het doek worden twee lessen uitgetrokken. Eerst wordt het doek inhoudelijk verkend en toegelicht (o.m. met de audiovisuele presentatie die te verkrijgen is bij het vormingscentrum). Aan de leerlingen wordt dan gevraagd dat zij, terugblikkend op de tijd die zij in Don Bosco Hechtel doorgebracht hebben, **een vijfde luik aan het doek toevoegen** (de eerste vier zijn geïnspireerd op de opvoedingsdoelen: de open deur van de vrijheid; de herdersstaf van de verantwoordelijkheid; de tafel van de verbondenheid; het kruis van de zingeving). Met een eigen symbolische weergave kunnen ze tekenen wat hen in de voorbije jaren opgevallen en bijgebleven is en hoe zij die jaren ervaren hebben.

Een paar voorbeelden van wat leerlingen tekenden:

Een boom: de groeikansen die ze kregen

Stenen: de bouwstenen die hen aangereikt werden voor hun leven

Een computer: spel en kennis, eigen aan hun collegetijd

Een sleutel: de sleutel die ze kregen op hun toekomst

Voor de sympathisanten van de salesiaanse gemeenschap

Ook de dankviering in januari voor alle mensen die met de salesiaanse gemeenschap in Hechtel verbonden zijn, werd opgebouwd rond het doek 'het opvoedingsproject in beeld'. De teksten van deze viering kan u vinden op de website van het Don Bosco Vorming & Animatie onder de rubriek 'downloads' bij 'vieringen': www.donboscovorming-animatie.be